

Hem>Hitta rätt person>Hitta en sakkunnig

Hitta en sakkunnig

I. Förteckningar och register över sakkunniga

Grundat på sin sakkunskap avger sakkunniga som förordnats av domstol vid behov ett sakkunnigutlåtande till domstolen för att fastställa eller klargöra de faktiska omständigheterna i målet.

Distrikts- och handelsdomstolarna har en förteckning över sakkunniga som domstolarna kan utse, samt en förteckning över juridiska personer, institut och statliga organ som har getts tillåtelse att fungera som sakkunniga (nedan kallad *förteckning över juridiska personer*). Förteckningarna publiceras på domstolarnas webbplatser.

Justitieministeriet för en unik elektronisk [förteckning över sakkunniga som kan utses av domstolarna](#), som är uppdelad efter fackområde, och en [förteckning över juridiska personer](#) för hela Kroatien, och offentliggör dessa på [sin webbplats](#).

Förfarandet för att utse sakkunniga till förteckningen inleds genom en ansökan till ordföranden för den distrikts- eller handelsdomstol i vars domkrets sökanden har sin hemvist eller sitt säte. Medborgare i EU-medlemsstater och EES-länder som inte har permanent uppehållstillstånd i Kroatien ska inge sin ansökan till distriktsdomstolen i Zagreb eller till handelsdomstolen i Zagreb.

Om sökanden uppfyller kraven låter ordföranden för respektive distrikts- eller handelsdomstol bedöma sökandens kunskaper om hur rättssystemet är uppbyggt, den offentliga förvaltningen och juridisk terminologi innan ett beslut om inskrivning i registret över sakkunniga fattas. Bedömningen utförs av distriktsdomstolarnas kommittéer för kunskapsbedömning. Dessa består av en ordförande och två ledamöter, som samtliga är domare vid den domstolen. En person som söker heltidsanställning och har en juristexamen behöver inte göra provet. Ordföranden för den aktuella domstolen skickar sökande som har klarat provet på en yrkesutbildning hos en yrkesorganisation för domstolssakkunniga. (En kriminalteknisk expert som har ett giltigt arbetstillstånd (licens) och de anställda som bistår med sakkunskap inom institutioner och regeringsorgan är emellertid inte skyldiga att genomgå yrkesutbildning på de fackområden inom vilka dessa institut, institutioner och regeringsorgan har getts tillåtelse att bistå med sakkunskap).

Efter att sökanden har slutfört sin yrkesutbildning och styrkt han eller hon kan utses till en registrerad sakkunnig, eller när sökanden uppfyller villkoren för att bistå med rättssakkunskap, fattar ordföranden för respektive distrikts- eller handelsdomstol ett beslut om ansökan.

Sakkunniga eller juridiska personer som utsetts av domstol måste vara försäkrade under den period de utövar sitt uppdrag som sakkunnig. Bevis på tecknad ansvarsförsäkring ska inges till ordföranden för behörig distrikts- eller handelsdomstol innan sökanden registreras i förteckningen och därefter en gång varje år som uppdraget pågår.

Sakkunniga förordnas för fyra år. En juridisk person, institution eller regeringsorgan ska ha rätt att utöva uppdraget som sakkunnig i fyra år.

Den sakkunnige som förordnats avlägger en ed inför ordföranden för den domstol som utsåg honom eller henne till registrerad sakkunnig.

Efter att förordnandet har löpt ut kan en sakkunnig utses för en ny fyraårsperiod, och en juridisk person, ett institut eller ett statligt organ kan på nytt ges tillåtelse att utöva uppdraget som sakkunnig. Ansökan om förnyat förordnande eller godkännande ska inges senast 30 dagar innan det nuvarande förordnandet löper ut.

Förordnandet av en sakkunnig och registreringen av denne i registret återkallas (tillfälligt) av ordföranden för relevant distrikts- eller handelsdomstol om den sakkunnige så begär,

om den sakkunnige byter hemvist, om det fastställs att villkoren för registrering inte var uppfyllda eller att villkoren för förordnandet har upphört att gälla, om han eller hon, på grundval av ett beslut av den behöriga myndigheten, har förklarats olämplig att utöva verksamhet inom det område som han eller hon har förordnats för,

om han eller hon i en lagakraftvunnen dom har fråntagits sin rättskapacitet,

om han eller hon har dömts för ett brott som utgör ett hinder för anställning i offentlig tjänst,

om han eller hon utövar uppdraget som sakkunnig i ond tro eller med försumlighet,

om han eller hon vid utgången av den föreskrivna perioden underlåter att inge bevis på en ansvarsförsäkring för utövandet av uppdraget som registrerad sakkunnig,

om han eller hon inte följer sekretessbestämmelserna i fråga om allt som han eller hon har fått veta om under sitt uppdrag.

Ordföranden för relevant distrikts- eller handelsdomstol stryker permanent en sakkunnig från förteckningen om den sakkunnige utför arbetet som domstolssakkunnig efter ett beslut om tillfälligt förbud att utöva uppdraget har blivit verkställbart.

Sakkunniga, eller juridiska personer som har beviljats tillstånd att fungera som domstolssakkunniga, är skyldiga att omedelbart anmäla eventuella ändringar av sina uppgifter till den domstol som förordnade dem eller godkände att de registrerades i förteckningen. Domstolen är skyldig att omedelbart införa dessa ändringar i förteckningarna över domstolssakkunniga eller juridiska personer som domstolen har godkänt.

II. Den sakkunniges kvalifikationer

I förordningen om domstolssakkunniga (Kroatiens officiella kungörelseorgan nr 38/14, 123/15, 29/16 rättelse och 61/19) fastställs villkoren och förfarandet för förordnande av domstolssakkunniga och deras rättigheter och skyldigheter.

En person får arbeta som domstolssakkunnig om han eller hon uppfyller följande villkor:

1. Han eller hon är kroatisk medborgare, EU-medborgare eller EES-medborgare.

2. Han eller hon har förmåga att utöva uppdraget som domstolssakkunnig.

3. Han eller hon efter att ha slutfört lämpliga studier eller skolgång arbetat inom yrket i minst 8 år – om han eller hon har en universitetsexamen eller en högre examen i inom ett specialområde, i minst 10 år – om han eller hon har genomgått relevant grundutbildning eller grundyrkesutbildning, i minst 12 år – om han eller hon har en grundskoleexamen och det inte finns någon relevant grundexamen eller grundyrkesexamen eller högre examen eller högre yrkesexamen.

4. Han eller hon har klarat provet om kunskaper i hur rättssystemet är uppbyggt, offentlig förvaltning och juridisk terminologi.

5. Han eller hon har slutfört den yrkesutbildning som krävs av relevant yrkesorganisation.

6. Han eller hon har en ansvarsförsäkring för utövandet av uppdraget som domstolssakkunnig.

7. Han eller hon har de examina som är relevanta för hans eller hennes fackområde.

8. Det saknas hinder för anställning i offentlig tjänst.

Yrkesutbildningen får inte pågå i mer än ett år. Yrkesorganisationer är skyldiga att utse mentorer som ansvarar för yrkesutbildningen. En registrerad sakkunnig kan utses till mentor om han eller hon har minst fem års erfarenhet av att utöva uppdraget som domstolssakkunnig. Förteckningen över mentorer överlämnas till distrikts- och handelsdomstolarna. Förmågan hos en kandidat som har hänvisats till yrkesutbildning att utöva sina plikter som domstolssakkunnig ska fastställas grundat på en rapport om den yrkesutbildning som sökanden har genomgått. Relevant yrkesorganisation måste inom en månad från slutförandet av yrkesutbildningen avge ett skriftligt yttrande om huruvida kandidaten har klarat utbildningen och har den kompetens som krävs för att utöva uppdraget som domstolssakkunnig, grundat på en rapport från ansvarig mentor. Relevant yrkesorganisation är skyldig att skicka denna rapport till ordföranden för relevant distrikts- eller handelsdomstol.

Specialistläkare uppfyller kraven för att registreras i förteckningen efter att ha klarat sin specialistexamen.

Juridiska personer har rätt att utöva uppdraget som rättssakkunniga

om de också är registrerade inom sitt fackområde för ett visst område,

om deras anställda har registrerats i förteckningen över sakkunniga för det område som ansökan om godkännande avser,

om de har en ansvarsförsäkring för utövandet av uppdraget som rättssakkunnig.

III. Sakkunnigas arvode

I rättsprocesser väljs sakkunniga vanligtvis ut från förteckningen över registrerade sakkunniga.

Domstolssakkunniga har rätt till ett arvode och ersättning för utlägg. Storleken på ersättningen avgörs av domstolen från fall till fall i enlighet med en särskild prislista för ersättning av utlägg och domstolssakkunnigas arvoden. Denna prislista utgör en del av regelverket för domstolssakkunniga.

Domstolssakkunniga ersätts först efter att de har lämnat sitt sakkunnigutlåtande.

IV. Sakkunnigas ansvarsskyldighet

Sakkunniga eller juridiska personer som utsetts av domstol måste vara försäkrade under hela den period de utövar sitt uppdrag som sakkunniga. Det minsta belopp som en ansvarsförsäkring för utövandet av uppdraget som rättssakkunnig måste täcka är 200 000,00 kroatiska kuna (HRK) (cirka 26 807,50 euro) för fysiska personer och 500 000,00 HRK (cirka 67 018,74 euro) för juridiska personer.

En medborgare i en EU-medlemsstat eller ett EES-land kan försäkras för utövandet av uppdraget som sakkunnig i sitt hemland.

V. Ytterligare information om sakkunnigförfaranden

Förordnandet av en sakkunnig regleras av processlagstiftningen, dvs. av civilprocesslagen och straffprocesslagen.

VI. Utnämning av sakkunniga

Domstolssakkunniga förordnas av domstolen på begäran av en part eller på eget initiativ i en viss rättsprocess när det finns behov av sakkunnigbevisning för att fastställa eller klargöra de faktiska omständigheterna i målet.

VI.1 Sakkunnigutlåtande

Formerna för en domstolssakkunnigs slutsatser och utlåtande är inte reglerade. Domstolen ska fastställa huruvida den sakkunnige enbart ska presentera sina slutsatser och sitt utlåtande muntligen eller inge ett skriftligt utlåtande före förhandlingen. Domstolen fastställer en frist för när slutsatser och utlåtanden senast måste ha ingetts. Denna frist får vara högst 60 dagar. Den sakkunnige måste alltid ges tillfälle att yttra sig. Domstolen tillhandahåller parterna skriftliga slutsatser och ett skriftligt utlåtande senast 15 dagar innan den förhandling där slutsatserna ska diskuteras.

VI.2 Domstolsförhandling

Domstolen kan ställa frågor om den sakkunniges slutsatser under domstolsförhandlingen.

Den information som presenteras här samlades in inom ramen för projektet "Hitta en sakkunnig" och kommer från de kontakter i varje land som valts ut av [European Expertise & Experts Institute \(EEEI\)](#).

Senaste uppdatering: 10/09/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.